

2011-02-25

Dnr 44-2010:6154

Beslut

efter tillsyn av den fristående gymnasieskolan
Procivitas privata gymnasium i Helsingborgs
kommun

Tillsyn i Procivitas privata gymnasium

2011-02-25

1 (3)

Dnr 44-2010:6154

Procivitas privata gymnasium

helsingborg@procivitas.se

Tillsyn i den fristående gymnasieskolan Procivitas privata gymnasium

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplan och övriga författningar som rör skolväsendet inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som huvudmannen för Procivitas privata gymnasium skickat in samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Procivitas privata gymnasium har ambitionen att bli Sveriges bästa gymnasieskola. Den höga ambitionsnivån bärs upp av såväl huvudmannen och rektorn som av personal och elever. Elevernas meritvärde när de börjar skolan är högt och skolan har hög måluppfyllelse, även om enstaka elever inte når grundläggande högskolebehörighet. En stor andel elever läser utökad studiekurs och eleverna läser i genomsnitt 370 poäng utöver ordinarie gymnasieutbildning. Skolan arbetar med olika främjande faktorer för elevernas måluppfyllelse, som satsningar på gemenskap, externa mentorer och en lösningsinriktad lärarkår. För att verksamheten ska motsvara kraven behöver dock skolan förtydliga sina processer på främst de två nedanstående områdena.

Skolan verkar för att eleverna själva ska ta ansvar för studierna och betonar detta i en sådan utsträckning att Skolinspektionen finner det nödvändigt att skolan förtydligar sitt eget ansvar för elevernas måluppfyllelse. När eleverna inte når sina mål är en bidragande faktor att de påtagit sig en alltför omfattande individuell studieplan. Skolan behöver nogta begrunda elevers förutsättningar och tydliggöra för eleverna vad denna utmaning innebär innan utökad kurs beviljas.

Den främsta strategin för skolan att hjälpa eleverna klara sina mål är att lärarna ger extra stöd, vilket sker med engagemang och flexibilitet. Men skolan behöver förbättra sin process med utredning av behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram, så att inte onödig tid går förlorad med risk att eleverna i stället avbryter kurserna, och så att skolan försäkras om att insatserna är de rätta. Skolan behöver utveckla sin kompetens inom detta område så att strategierna kan diversifieras och individanpassas.

Arbetet med särskilt stöd kan ses i sken av ett större perspektiv som handlar om skolans mål, processer, utvärdering och utvecklingsbehov i förhållande till läroplanen. Skolan gör en mängd uppföljningar och resultatsammanställningar. Kvalitetsarbetet innehåller viktiga bärande delar, men dessa behöver sammanföras för att utgöra ett kraftfullt redskap i skolans förbättringsarbete. Arbetsplanen har mera karaktär av verksamhetsbeskrivning än av strategiskt dokument. Skolans mål och handlingsplaner behöver få bättre koppling till varandra. Frågorna som skolan ställer till sin verksamhet utgår inte i tillräcklig utsträckning från läroplanens uppdrag, och svaren analyseras inte fullt ut på skolövergripande nivå.

Procivitas privata gymnasium har vid tidigare tillsyn fått kritik för området betyg och bedömning. Skolan arbetar på flera sätt för att säkerställa en korrekt bedömning och betygsättning, och intervjuerna visar att lärarna är inbegripna i en fördjupad förståelse av detta område, där det också skulle gagna skolan att utveckla sitt samarbete med andra skolor. Området betyg och bedömning är ytterligare ett exempel på ett område som skymtar i kvalitetsrapporten utan att denna ger en rättvisande bild av skolans systematiska utvecklingsarbete.

Nedan redovisas dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Skolinspektionen har i tillsynen av Procivitas privata gymnasium i Helsingborg identifierat följande brister som ska åtgärdas:

- Skolan ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav (9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 2.5 Bedömning och betyg, Riktlinjer).
- Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling är inte tillräckligt tydligt inriktat på skolans behov och kommer inte till uttryck i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (14 a kap. 6–8 §§ skollagen, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling, 9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Lpf 94, 2.2 Normer och värden, Riktlinjer).

- Utredning av behov av särskilt stöd, upprättande av åtgärdsprogram och tillhandahållande av särskilt stöd genomförs inte enligt författningarnas krav (2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor, 9 kap. 8 § skollagen, 1 kap. 2 § skollagen).

Skolinspektionen har i tillsynen av Procivitas privata gymnasium i Helsingborg identifierat följande förbättringsområden som bör åtgärdas:

- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande (9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat och utvärderingar används som underlag för skolans utvecklingsarbete (9 kap. 8 § skollagen, Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling, Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar).
- Skolan arbetar inte tillräckligt aktivt för att ge eleverna möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och former (9 kap. 8 § skollagen, 5 kap. 2 § skollagen, Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att sträva mot, Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Mål att sträva mot och Riktlinjer).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2

Huvudman och rektor har ansvar för att skolans brister åtgärdas och att åtgärder vidtas inom de områden som behöver förbättras. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast den 25 maj 2011.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Per Joel Jarlunger och utredare Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Viveca Serder

Enhetschef

Monika Ivarson

Undervisningsråd/Föredragande

Kopia till

Helsingborgs kommun

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Procivitas privata gymnasium

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Helsingborgs kommun under hösten 2010 och våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Procivitas privata gymnasium den 14 december 2010.

Huvudmannen för Procivitas privata gymnasium får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar av skolan redovisas. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister. Tidpunkt för detta anges i beslutet.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. För elever som har påbörjat utbildningen före den 1 juli 2011 ska 1985 års skollag fortsätta att tillämpas tills dess att eleverna avslutat sin utbildning. Det innebär att 1985 års skollag under dessa perioder är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning.

Tillsynen av fristående gymnasieskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från skolan, dels den information som samlats in under besöket. I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare och elever samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Även annan information om skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Huvudmannen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Helsingborgs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Helsingborgs kommun begär in dokument från friskolorna och friskolans elever deltar även i för kommunen gemensamma enkäter. Något besök på skolan har hittills inte genomförts.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Procivitas privata gymnasium

Procivitas privata gymnasium	Antal elever
Fristående gymnasieskola	457

Källa: Procivitas privata gymnasium, december 2010

Procivitas Privata gymnasium har sina lokaler på två närliggande adresser i centrala Helsingborg. Skolan erbjuder två högskoleförberedande program, samhällsvetenskapligt och naturvetenskapligt. Skolan har god tillströmning av sökande och elevernas genomsnittliga meritvärde var vid antagningen år 2009 289 respektive 312 poäng. Rektorn har haft sin befattning i ett och ett halvt år och var tidigare lärare på skolan. Styrelsen består av rektorn och en annan ledamot, som tillbringar en dag i veckan på skolan och tar aktiv del i utveckling och kvalitetsarbete. Skolan hade vid tillsynsbesöket 457 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Helsingborg och omgivande kommuner och utgör enligt skolans kvalitetsrapport en tämligen homogen grupp avseende studiemotivation, betyg och stöd hemifrån.

Skolverket beslutade den 21 januari 1997 (dnr 96:888) att Procivitas privata gymnasium i Helsingborgs kommun har rätt till bidrag för specialutformat program inom samhällsvetenskapsprogrammet. Utbildningen/utbildningarna har i bidragshänseende förts till samhällsvetenskapsprogrammet. Huvudman för skolan var Procivitas AB i Malmö genom dotterbolaget Procivitas Education AB. Huvudmannabytte skedde 2002 till Procivitas i Helsingborg AB med organisationsnummer 556615-7102.

Verksamheten vid Procivitas privata gymnasium i Helsingborg startade läsåret 1997/1998. Förutom specialutformat program inom samhällsvetenskapsprogrammet förklarades skolan år 2008 berättigad till bidrag för utbildningen Procivitas naturvetenskap som i bidragshänseende förs till naturvetenskapsprogrammet och startade läsåret 2008/2009. Enligt beslut den 10 december 2009 är Procivitas privata gymnasium i Helsingborg från och med bidragsåret 2010 berättigad till bidrag för utbildningarna Procivitas samhällsvetenskap inriktning ekonomi, inriktning samhällsvetenskap och inriktning språk.

Skolan följer läroplanen för de frivilliga skolformerna, Lpf 94.

Skolverket har efter tillsyn år 1999 och utbildningsinspektion 2004 förklarat skolan fortsatt berättigad till bidrag. Uppföljning av inspektionen 2004 genomfördes 2007. Skolverket har också år 2008 genomfört en begränsad inspektion inom området bedömning och betygsättning vilken följdes upp år 2009 då skolan förklarades fortsatt berättigad till bidrag.

Tillsynsprotokoll för Procivitas privata gymnasium i Helsingborg

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☒

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☒

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och tillgång

☐

Särskilt stöd

☒

Avgifter

☐

Rektors beslutsfattande

☐

Huvudmannaskap och tillstånd

☐

Stabilitet

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att verksamheten i skolan är fokuserad på elevernas utveckling och lärande.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Lärar- och elevintervjuerna visar att lärarnas arbete är inriktat på elevernas utveckling och lärande, men den gemensamma styrningen som säkerställer att detta sker utifrån det nationella uppdraget behöver förtydligas. Skolan har en lokal arbetsplan där utgångspunkterna anknyter till läroplanen, men den är inte tydlig i vilka områden i läroplanen som skolan anser sig behöva utveckla eller hur detta ska ske.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Lärarna ger inte eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Lpf 94, 2.5 Bedömning och betyg, Riktlinjer

7 kap. 19 § gymnasieförordningen

Motivering:

Intervjuerna visar att utvecklingssamtal inte genomförs med alla elever varje termin. Vidare är det inte alla lärare som ger eleverna återkoppling på arbetet i kurserna. En del ger eleverna sådan information regelbundet, men i många kurser faller det på elevernas ansvar att fråga efter lärarnas bedömning av deras kunskaper i förhållande till kursmålen.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat och utvärderingar används som underlag för skolans utvecklingsarbete.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

Lpf 94, 1.2 Skolans värdegrund och uppgifter, Den enskilda skolans utveckling

Lpf 94, 2.6 Rektors ansvar

Motivering:

Skolan bedriver ett omfattande kvalitetsarbete genom sammanställningar av resultat, även på kursnivå och över tid, samt genom elevenkäter. Det saknas emellertid i stor utsträckning analyser där olika resultat sätts i relation till varandra som underlag för att bedöma hur skolans arbete kan utvecklas. De olika målen i kvalitetsrapporten har svag koppling till respektive handlingsplan. Kursenkäter som genomförs har mer betoning på lärarnas egenskaper än på det som läroplanen anger om hur arbetet mot målen i kurserna ska ske. Intervjuerna visar emellertid också att skolan i vissa stycken kommit längre i sin utveckling mot läroplanensligt arbete än vad som framgår av arbetsplanen och kvalitetsrapporten. Av olika intervjuer framgår det att processer för styrning och uppföljning av arbetet är mer utvecklade på naturvetenskapligt än på samhällsvetenskapligt program. En gemensam tydligare bild av starka och svaga delar i skolans processer är en viktig faktor för att främja kvalitetsarbetet.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Skolan arbetar inte tillräckligt aktivt för att ge eleverna möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och former.

Författningsstöd:

9 kap. 8 § skollagen

5 kap. 2 § skollagen

Lpf 94, 2.1 Kunskaper, Mål att sträva mot

Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Mål att sträva mot

Lpf 94, 2.3 Elevens ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

Intervjuerna och skolans dokumentation visar att skolan på många sätt arbetar aktivt för att öka elevernas inflytande, bland annat genom olika råd, samtidigt som elevernas inflytande när det gäller lärandet fortfarande är ett utvecklingsområde. Att tydliggöra målen som den gemensamma utgångspunkten för arbetet är ett led i detta. Men det framgår också att elevernas inflytande i undervisningen mest rör fördelning av provtillfällen över tid, och även arbets- och redovisningsformer. När det gäller innehållet är detta i de flesta kurser fastställt utan elevernas inblandning. Intervjuerna visar också ett behov att träna eleverna i att utveckla sitt aktiva deltagande i utbildningen, då många finner det rationellt och tillfredsställande att läraren bestämmer.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Arbetet med att förebygga och förhindra kränkande behandling är inte tillräckligt tydligt inriktat på skolans behov och kommer inte till uttryck i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

14 a kap. 6-8 §§ skollagen

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

9 kap. 8 § skollagen

Lpf 94, 1.1 Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet

Lpf 94, 2.2 Normer och värden, Riktlinjer

Motivering:

En övervägande vänlig och respektfull stämning råder enligt såväl intervjuer som dokumentation. Skolan genomför en rad gemensamhetsskapande åtgärder, vilka beskrivs generellt i skolans plan mot kränkande behandling. Denna innehåller emellertid inget planerat förebyggande arbete för det kommande året utifrån en analys av skolans behov. Planen mot kränkande behandling saknar också en tydlig ansvarsfördelning i rutinerna vid inträffat fall av kränkning. Det framgår inte heller vem eleven ska vända sig till om det är en vuxen som kränkt eleven. De intervjuade eleverna har i olika grad kännedom om planen och eleverna har inte deltagit i arbetet med den.

Eleverna känner av stress och prestationskrav och det framgår av intervjuerna att det för många bara är MVG som räknas. I dokumentationen och intervjuerna finns indikationer på behov av ett värdegrundsarbete som främjar synen på människors lika värde oavsett prestationer.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Särskilt stöd

Bedömning:

Utredning av behov av särskilt stöd, upprättande av åtgärdsprogram och tillhandahållande av särskilt stöd genomförs inte enligt författningarnas krav.

Författningsstöd:

2 kap. 7 a § förordningen om fristående skolor

9 kap. 8 § skollagen

1 kap. 2 § skollagen

Motivering:

Enligt intervjuerna erbjuds elever som har svårigheter extra hjälp av lärarna, men behoven utreds inte alltid och därmed har skolan inte försäkrat sig om att insatserna är de rätta. Skolan försöker i sådana fall ofta främja elevernas motivation, medan annat stöd som kunde behövas inte blir lika utnyttjat. Det finns en beskriven arbetsgång för särskilt stöd, men av intervjuerna framstår det som osäkert hur produktiv den är. Intervjuerna med rektor och lärare och skolans dokumentation ger ingen klar bild av om åtgärdsprogram upprättas då elever riskerar att inte nå målen. Enligt elev-, lärar- och rektorsintervjuerna kan den första åtgärden vara en IG-varning i stället.